

happinez

Opvoeden anno 2011

Een onderzoek voor mindstyle magazine Happinez ter gelegenheid van het verschijnen van de kindspecial Happi.kidz. Ruim 1300 ouders namen deel aan het onderzoek, dat in september 2011 is gehouden door onderzoeksbureau Aetios.

happi.kidz
MINDSTYLE MAGAZINE VOOR OUDERS

VAN DE
MAKERS
VAN
HAPPINEZ

vertrouwen

Durf te vertrouwen op je intuïtie
Gouden tip: Wees inconsequent - Groene school op Bali
Wat zegt de geboortehoroscoop over je kind?
Samen op wereldreis: alle tijd voor elkaar

MARION BLOEM EN ZOON KAJA: 'JE MOET ALLES VOLUIT DOEN' - CURSUS KIETELN & MASSEREN
WERELDBABY'S VAN NAMIBIË TOT MONGOLIË - SUSAN SMIT EN HAAR BABY-GOEROE

Opvoeden anno 2011

Onderzoek Happinez, september 2011,
ter gelegenheid van het verschijnen van Happi.kidz.

1. Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

Mijn (ex-)partner is een betere opvoeder dan ik

- van de vrouwen is 11,2% het hiermee eens en 88,8% oneens; onder mannen is dit resp. 44,9% en 55,1%.
- na een scheiding daalt de waardering van vrouwen voor hun ex als opvoeder sneller dan de waardering van mannen voor hun ex. Maar voor beide groepen geldt dat de waardering een stuk lager is (gescheiden vrouwen: 2,6% eens, gescheiden mannen: 14,3%).

Zonder mijn (ex-)partner zou ik niet goed kunnen opvoeden

- van de vrouwen is 40,3% het hiermee eens en 59,7% oneens; onder mannen is dit resp. 57,5% en 42,5%
- 8,9% van de gescheiden vrouwen denkt dat ze niet goed zouden kunnen opvoeden zonder hun ex-partner, tegen 25,7% van de gescheiden mannen.

Mijn (ex-)partner besteedt meer tijd aan de opvoeding dan ik

- van de vrouwen is 4,1% het hiermee eens en 95,9% oneens; onder mannen is dit resp. 63,4% en 36,6%;
mannen hebben een (veel) positiever beeld van hun eigen tijdsinvestering dan vrouwen denken over de investering van hun partner.

Ik besteed meer aandacht aan mijn kind dan mijn (ex-)partner

- van de vrouwen is 74,9% het hiermee eens en 25,1% oneens; onder mannen is dit resp. 29% en 71%
- vrouwen zijn iets positiever over de aandacht die hun partner voor de kinderen heeft (in vergelijking met hun mening over de tijdsinvestering van de partner).
- gescheiden vrouwen zijn nog sterker (88%) van mening dat ze meer aandacht besteden aan de kinderen dan hun ex.

Mijn (ex-)partner doet meer leuke dingen met mijn kind dan ik

- van de vrouwen is 20,8% het hiermee eens en 79,2% oneens; onder mannen is dit resp. 37,9% en 62,1%;
vrouwen lijken vaker het beeld te hebben dat hun (ex) partner minder tijd aan de opvoeding besteedt, maar wel vaker de leuke dingen doet.
- van de gescheiden vrouwen is 15,1% het eens met de stelling, tegen 20% van de mannen.

Over opvoedkwesties praat ik het liefst met mijn (ex-)partner

- van de vrouwen is 63,2% het hiermee eens en 36,8% oneens; onder mannen is dit resp. 79,3% en 20,7%.
- vrouwen praten vaker met een ander over de opvoeding dan hun (ex-) partner.
- van de gescheiden mannen praat 51,4% het liefst met de ex, van de gescheiden vrouwen is dat slechts 16,1%.

Ik vind mijn (ex-)partner leuker sinds we een kind hebben

- van de vrouwen is 27,1% het hiermee eens en 72,9% oneens; onder mannen is dit resp. 30,1% en 69,9%.

Door mijn kind is de relatie met mijn (ex-)partner verslechterd

- van de vrouwen is 16,9% het hiermee eens en 83,1% oneens; onder mannen is dit resp. 20,4% en 79,6%.

Ik voel me verantwoordelijker voor de opvoeding dan mijn (ex-)partner

- van de vrouwen is 54,8% het hiermee eens en 45,2% oneens; onder mannen is dit resp. 27,7% en 72,3%.
- van de gescheiden vrouwen is 76% het hiermee eens; onder gescheiden mannen is dit 60%.

Conclusies:

- vrouwen vinden zichzelf veruit de betere opvoeder; mannen zijn bescheidener over hun prestatie als opvoeder in vergelijking met die van hun (ex-)partner.
- 6 van de 10 vrouwen denkt de opvoeding ook alleen prima te kunnen doen, tegen 4 van de 10 mannen.
- onder gescheiden vrouwen denkt 9 op de 10 de opvoeding alleen aan te kunnen, terwijl een kwart van de gescheiden mannen wel denkt de ex-partner nodig te hebben voor een goede opvoeding. Deze resultaten lijken te suggereren dat een overgrote meerderheid van de gescheiden ouders weinig toegevoegde waarde ziet in een actieve rol van de ex in de opvoeding. Vrouwen zijn hierin het meest extreem, wat consistent is met hun meer positieve opvatting van hun prestatie als opvoeder. Een voorzichtige conclusie hier is dat Nederlandse vrouwen relatief weinig ruimte laten voor of waardering hebben voor de rol van de vader als opvoeder.
- we praten het liefst met de eigen partner over de opvoeding, maar vrouwen praten vaker met een ander over de opvoeding dan hun (ex-) partner.
- van de gescheiden mannen praat 51,4% het liefst met de ex, van de gescheiden vrouwen is dat slechts 16,1%.

2. In Zweden is massage op basisscholen een verplicht vak. Kinderen leren elkaars nek, schouders en rug masseren. Onderzoek naar de resultaten van 'schoolmassage' laat zien dat die zeer positief zijn. Agressie onderling neemt af, de sfeer in de klas verbetert en het leervermogen van de kinderen neemt toe. Wat zou u ervan vinden wanneer er op uw school verplichte massage-uurtjes komen? Kies het antwoord dat het best uw ideeën hierover weergeeft.

- Prima, ik vind sowieso dat kinderen op een positieve manier elkaar moeten leren aanraken: 23,8%
- Goed, nu ik lees wat de resultaten van die uurtjes zijn: 13,7%
- Een beetje vreemd, maar misschien het proberen waard: 38,8%
- Ik ben er niet voor, want ik geloof niet dat kindermassage dit soort resultaten oplevert: 3,6%
- Ik ben tegen, want je moet kinderen niet verplichten elkaar aan te raken: 9,1%
- Onzin, school is voor leren en niet voor dit soort dingen: 4,7%
- Ik ben er principieel (vanuit mijn levensovertuiging) tegen: 0,3%
- Belachelijk, ik vind dit in alle opzichten een onzinnig idee: 6%

Conclusies:

- Ruim driekwart van de respondenten ziet in meer of mindere mate massage als schoolvak wel zitten.
- Mannen (27,8%) zijn vaker dan vrouwen (22,2%) zonder reserve voorstander van invoering van massage op basisscholen.
- hoger opgeleiden zijn nog iets positiever over massage op basisscholen dan lager en middelbaar opgeleiden.

3. Wanneer zou u het gevoel hebben dat u het goed heeft gedaan als opvoeder? Kies de 3 antwoorden die het belangrijkste voor u zijn.

Als mijn kind kan delen met anderen

- 13,8% van de respondenten eens
- vrouwen (11%) hechten hier minder vaak aan dan mannen (20,7%).

Als mijn kind niet alleen aan zichzelf denkt

- 28,4% van de respondenten mee eens.

Als mijn kind niet aan de drugs en/of drank raakt

- 21,1% van de respondenten mee eens.

Als mijn kind verantwoordelijkheidsbesef heeft

- 50,6% van de respondenten mee eens.

Als mijn kind een goede band met de familie behoudt

- 11,5% van de respondenten mee eens.

Als mijn kind kan genieten van het leven

- 47,5% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (51,6%) hechten hier vaker aan dan mannen (37,5%).

Als mijn kind zelfvertrouwen heeft

- 60,5% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (67,8%) hechten hier vaker aan dan mannen (42,8%).

Als mijn kind stabiele vriendschappen kan onderhouden

- 7,8% van de respondenten mee eens.

Als mijn kind een stabiele relatie kan vasthouden

- 4% van de respondenten mee eens.

- gescheiden vrouwen hechten hier meer aan dan niet-gescheiden vrouwen.

Als mijn kind zijn talenten ontwikkelt

- 28,7% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (27%) hechten hier iets minder aan dan mannen (32,8%).

Als mijn kind een geslaagde carrière opbouwt

- 5,3% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (4,2%) hechten hier minder aan dan mannen (7,9%).

Eigenlijk doe je het altijd wel goed als opvoeder

- 11,8% van de respondenten mee eens.

- gescheiden mannen die alleen wonen met hun kinderen, zijn het hiermee vaker eens dan anderen.

Conclusies:

- zelfvertrouwen, verantwoordelijkheidsbesef en genieten van het leven zijn voor de totale respondentengroep de belangrijkste doelen in de opvoeding.

- over het algemeen kan niet worden gesteld dat ouders er vertrouwen in hebben dat de opvoeding vanzelf wel goed komt: slechts 1 op de 10 vindt dat je het eigenlijk altijd wel goed doet als opvoeder.

4. Welke bronnen voor opvoedadvies denkt u dat nuttig kunnen zijn voor uzelf? (Meer antwoorden mogelijk.)

opvoedprogramma's op tv

- 19,3% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (22,3%) denken vaker dat deze bron nuttig is dan mannen (12,1%).

boeken over opvoeden van experts

- 11% van de respondenten mee eens.

mijn (ex-)partner

- 52,7% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (46,6%) denken minder vaak dat deze bron nuttig is dan mannen (67,5%).

ik vertrouw op mijn intuïtie bij het opvoeden

- 77,6% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (83,2%) denken vaker dat deze bron nuttig is dan mannen (64,3%).

advies van de overheid (bijvoorbeeld via het consultatiebureau of het Centrum voor Jeugd en Gezin)

- 12% van de respondenten mee eens.

boeken over opvoeden van bekende Nederlanders (bijvoorbeeld Daphne Deckers, Bastiaan Ragas)

- 1,8% van de respondenten mee eens.

advies van andere vaders/moeders

- 35,1% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (37,3%) denken vaker dat deze bron nuttig is dan mannen (39,9%).

de mening van mijn kind zelf over opvoeden

- 28,4% van de respondenten mee eens.

advies van oudere generaties mannen/vrouwen (opa's en oma's)

- 21,1% van de respondenten mee eens.

kindertherapeut of kinderpsycholoog

- 10,5% van de respondenten mee eens.

- vrouwen (12,3%) denken vaker dat deze bron nuttig is dan mannen (6%).

docent(en) van mijn kind

- 30,1% van de respondenten mee eens.

andere begeleiders van mijn kind (bijv. personeel op de opvang of crèche)

- 11,5% van de respondenten mee eens.

Conclusies:

- opvallend is dat ruim één op de vijf ouders het advies van oudere generaties ouders nuttig acht, en 35,1% van de respondenten denkt dat advies van andere ouders nuttig kan zijn. Maar wanneer we naar de praktijk vragen (zie o.a. de vraag over welke andere partijen een rol spelen in de opvoeding), blijkt dat slechts zeer weinig respondenten daadwerkelijk anderen een rol laten spelen in de opvoeding.

- hoewel vrouwen vaker aangeven op hun intuïtie te vertrouwen in de opvoeding, zeggen zij tegelijk vaker het potentiële nut van bronnen van opvoedadvies te zien. De grote uitzondering hierop vormt de eigen partner: die zien vrouwen minder vaak dan mannen als een nuttige bron van opvoedadvies. De bronnen die als potentieel het nuttigst worden gezien, zijn meestal bronnen die direct contact hebben met het eigen kind (onder wie docenten en het kind zelf). Meningingen van experts en derden worden minder gewaardeerd. Respondenten varen bij opvoedadvies dus het sterkst op de eigen sociale kring, maar laten die tegelijk in de praktijk nauwelijks toe in het opvoeden.

5. Welke mensen spelen naast uzelf een rol in de opvoeding van uw kind?

mijn partner

- 67,7% van de respondenten zegt 'een grote rol'.
- Vrouwen geven minder vaak aan dat hun partner een grote rol speelt dan mannen. Opvallend is dat 13,3% van de vrouwen aangeeft dat hun partner nauwelijks een rol speelt in de opvoeding.

mijn moeder

- 36,3% van de respondenten zegt dat de moeder nauwelijks een rol speelt in de opvoeding.
- moeders van vrouwen spelen vaker, en een grotere, rol in de opvoeding dan moeders van mannen.

mijn vader

- slechts 5,8% van de respondenten zegt dat zijn/haar vader een grote rol speelt in de opvoeding. Vaders van vrouwen spelen iets vaker een rol in de opvoeding dan vaders van vaders.

mijn (ex-)schoonmoeder

- slechts 3,5% van de respondenten zegt dat zijn/haar (ex-)schoonmoeder een grote rol speelt in de opvoeding.

mijn (ex-)schoonvader

- slechts 2,7% van de respondenten zegt dat zijn/haar (ex-)schoonvader een grote rol speelt in de opvoeding.

mijn vriendin(nen)

- slechts 3,2% van de respondenten zegt dat zijn/haar vriendin(nen) een grote rol speelt in de opvoeding.

mijn vriend(en)

- slechts 3,8% van de respondenten zegt dat zijn/haar vriend(en) een grote rol speelt in de opvoeding.

andere vaders/moeders uit mijn directe omgeving

- slechts 1,2% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding.

mijn buren

- slechts 1,6% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding.

mijn zus(sen)

- slechts 3,2% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding. Voor vrouwen spelen zussen iets vaker een rol in de opvoeding dan voor mannen.

mijn broer(s)

- slechts 2% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding.

tantes/ooms/neven/nichten

- slechts 1,8% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding.

de mensen uit mijn dorp of wijk

- slechts 1,1% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding.

het personeel van de crèche of opvang

- slechts 4,1% van de respondenten zegt dat deze groep een grote rol speelt in de opvoeding.
- mannen geven vaker aan dat deze groep een rol speelt in de opvoeding dan vrouwen.

leraren/leraressen op school

- 60,7% van de respondenten geeft aan dat deze groep een grote rol, of regelmatig een rol speelt in de opvoeding.

de nieuwe partner van mijn ex

- 3,7% van de respondenten geeft aan dat de nieuwe partner van de ex een grote rol speelt in de opvoeding, en 11,4% geeft aan dat deze regelmatig een rol speelt.

Conclusies:

- Het kerngezin is de meest voorkomende vorm waarin wordt opgevoed. Grote betrokkenheid van anderen, inclusief familie, komt weinig voor. De meest betrokken familieleden zijn nog de opa's en oma's, maar ook hun rol is beperkt.
- Het lijkt erop dat respondenten weinig ondersteuning zoeken in de opvoeding, en het vooral met het eigen kerngezin willen rooien. Als er ondersteuning genoemd wordt, is die vaak van professionals die men zelf uitzoekt, zoals onderwijzend personeel en personeel van de creche.
- Na een scheiding geven vooral mannen aan dat de nieuwe partner van de ex regelmatig of een grote rol speelt in de opvoeding; voor vrouwen geldt dit minder.

6. Welke omschrijving komt het meest overeen met uw gezin? Kies het antwoord dat u het meest bij uw gezin vindt passen.

Een open gezin; wij genieten van sociaal contact, iedereen is hier altijd welkom en we hebben heel vaak mensen over de vloer

- 76,9% eens

Een gesloten gezin; wij genieten vooral van contact met elkaar en maken daar veel tijd voor vrij

- 23,1% eens

Conclusies:

- De opvatting dat respondenten hun eigen gezin als 'open' omschrijven lijkt enigszins te botsen met de resultaten waaruit bleek, dat anderen nauwelijks een rol spelen in de opvoeding. Blijkbaar hebben Nederlandse gezinnen een heldere grens waar het gaat om sociaal contact: dat is belangrijk, maar invloed op de opvoeding is taboe, want dat gaat alleen de gezinsleden aan. Hard gesteld: we interacteren graag, maar leven niet samen.

7. Als alles mogelijk zou zijn, in wat voor omgeving zou u uw kind dan het liefst opvoeden? Maximaal 1 antwoord mogelijk.

in een wereldstad, waar alles mogelijk is: 5,5%

in een moderne wijk, die gebouwd is op gezinnen met kinderen: 15,8%

in een klein dorp, waar alle inwoners bij elkaar betrokken zijn: 20,8%

in een groep met mensen die dezelfde opvattingen hebben, en elkaar helpen bij de opvoeding: 2,2%

in een groot huis waar meerdere generaties van mijn familie (kinderen, ikzelf, grootouders, enzovoort) een plek hebben: 3,7%

in één gebouw met verschillende soorten mensen en hun kinderen: 1,2%

in een fijn huis, met mijn eigen partner en kind(eren): 50,8%

Conclusies:

- Ook uit deze vraag blijkt weer dat het kerngezin door de grootste groep als ideaal wordt gezien.
- Paradoxaal is dat vrouwen geacht worden meer aan sociaal contact te hechten, maar dat zij vaker het kerngezin als ideaal zien (54,5%) dan mannen (42%).
- Na de optie 'fijn huis' is wonen in een klein dorp, waar mensen bij elkaar betrokken zijn, de meest populaire optie. Ook dit is opvallend: we willen blijkbaar wel betrokkenheid, maar die mag maar reiken tot aan de voordeur.

8. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Ik vind de Nederlandse samenleving te individualistisch

-eens: 63,2%. Mannen: 65,4%, vrouwen: 62,3%. Verschil is significant.

Ik vind veel mensen te afstandelijk

-eens: 67,7%.

Ik vind dat wij in onze maatschappij te weinig voor elkaar klaar staan

-eens: 77,1%. Mannen: 80,1%, vrouwen: 75,9%. Verschil is significant.

Ik vind dat mensen zich te veel bemoeien met elkaar

-eens: 46,4%.

Ik vind dat vaders/moeders onderling erg kritisch op elkaar zijn

-eens: 44,2%. Mannen: 12,6%, vrouwen: 57,3%. Verschil is zéér significant!

De overheid zou opvoeders beter moeten begeleiden bij hun taak

-eens: 26,8%. Mannen: 22%, vrouwen: 28,8%. Verschil is significant.

-oneens: 54%. Mannen: 62,2%, vrouwen: 50,7%. Verschil is significant.

Conclusies:

- Opvallend: respondenten vinden de abstracte entiteit 'de samenleving' te individualistisch, maar geven bij vragen naar de bereidheid om anderen dan het kerngezin toe te laten in de opvoeding, niet thuis. Het lijkt erop dat er een discrepantie is tussen het onbehagen over het gebrek aan sociale steun enerzijds, en weerstand tegen anderen daadwerkelijk invloed laten hebben op het eigen leven anderzijds.
- Opvallend: bijna de helft van de respondenten vindt dat mensen zich te veel met elkaar bemoeien, terwijl ruim driekwart vindt dat mensen te weinig voor elkaar klaar staan. Er is blijkbaar een duidelijke grens tussen 'bemoeien' en 'klaar staan': klaar staan mag, nee moet, zolang dat voldoet aan de normen die men er zelf voor neerlegt. 'Bemoeien' is het overschrijden van die norm, vanuit het perspectief van de 'ontvanger'.
- Moeders zijn onderling erg kritisch op elkaar. Vaders ervaren die onderlinge kritiek veel minder, terwijl ze tegelijkertijd wat minder behoefte hebben aan sociale ondersteuning van andere vaders.
- Ruim een kwart van de ouders vindt dat de overheid zich meer moet bemoeien met de opvoeding. Gezien de antwoorden op andere vragen kan hier worden gesteld dat deze respondenten bij het beantwoorden vooral de situatie van anderen in gedachten hebben gehad.

9. U bent nu zelf vader/moeder, maar bent ook ooit kind geweest.
Welke vijf dingen waardeert u het meest in uw eigen moeder als opvoeder?
(Maximaal 5 antwoorden mogelijk.)

niet van toepassing; ik heb nooit een moeder gekend

- 1,1% eens

ze gaf me veel vrijheid

- 18,1% mee eens.

- mannen: 27,6%; vrouwen: 14,2%. Verschil is significant.

ze bracht me verantwoordelijkheid voor anderen bij

- 32,5% mee eens.

ze bracht veel tijd met me door

- 14,7% mee eens.

ze leerde me positief te zijn

- 11,9% mee eens.

ze gaf me zelfvertrouwen

- 17,3% mee eens.

ze bracht me plichtsbesef bij

- 23,6% mee eens.

ze leerde me relativeren

- 5,5% mee eens.

ze verzorgde me goed

- 45% mee eens.

ze deed veel leuke dingen met me

- 9,1% mee eens.

ze stimuleerde me om het beste uit mezelf te halen

- 11,6% mee eens.

ze gaf me een gevoel van veiligheid

- 28,6% mee eens.

- mannen: 23,9%; vrouwen: 30,5%. Verschil is significant (0.16).

ze gaf me veel liefde

- 38,1% mee eens.

ze leerde me kritisch te denken

- 7% mee eens.

ze bracht me bij dat er meer is tussen hemel en aarde

- 8,3% mee eens.

ze maakte het gezellig

- 23,1% mee eens.

ze liet me merken dat ze blij was dat ik er was

- 11,5% mee eens.

ze stond altijd voor me klaar

- 41,5% mee eens.

ze zette mij op de eerste plaats

- 2,1% mee eens.

ze stimuleerde mijn zelfstandigheid

- 17,9% mee eens.

niets; ik kan geen positieve punten noemen uit mijn eigen opvoeding

- 10,1% mee eens.

Conclusies:

- Afgezien van het meegeven van verantwoordelijkheids- en plichtsbesef waarderen respondenten in hun moeder het meest waarden die een consequentie zijn van 'er zijn': ze gaf liefde en verzorging, ze maakte het gezellig, ze stond altijd voor me klaar, ze gaf me een gevoel van veiligheid. Opvallend is dat respondenten dat in een opvoeding anno 2011 onvoldoende lijken te vinden.
- Hoewel het geven van zelfvertrouwen een van de belangrijkste doelen is van de huidige ouders, scoort het minder hoog in de waardering van de opvoeding die ze zelf hebben genoten van hun moeder. Mogelijk is het geven van zelfvertrouwen een relatief 'nieuw' hoofddoel in de opvoeding, en lag daar vroeger minder de nadruk op. Maar het is ook mogelijk dat dit wijst op een discrepantie in de opvattingen over opvoeding van de respondenten: we denken dat het heel belangrijk is, maar uit eigen ervaring kunnen we weten dat andere dingen (ook) belangrijk zijn bij het opvoeden van kinderen. De vraag bij de laatste stelling is dan: waarom denken we dat onze eigen ervaring als kind anders is dan die onze kinderen moet hebben?
- 'Goed verzorgd worden' scoort hoog als opvoedwaarde, maar in de opvoeding die respondenten hun kinderen nu geven, lijkt meer nadruk te liggen op het begeleiden van gedrag en het meegeven van andere waarden. Met andere woorden: opvoeders anno 2011 stellen hogere eisen aan zichzelf en maken het zich daarmee moeilijker, terwijl hun eigen ervaring hun vertelt dat een goede verzorging juist een van de fundamenteën van een goede opvoeding is.
- Opvallend is dat 8,3% van de opvoeders het in hun moeder heeft gewaardeerd dat hen is bijgebracht dat er meer is tussen hemel en aarde, maar dat ze dit zelf nauwelijks als waarde zien in de opvoeding die ze hun kinderen geven.

10. En welke vijf dingen waardeert u het meest in uw eigen vader als opvoeder? (Maximaal 5 antwoorden mogelijk.)

niet van toepassing; ik heb nooit een vader gekend

- 6,1% mee eens.

hij gaf me veel vrijheid

- 16,5% mee eens.

- mannen: 26,8%; vrouwen: 12,3%. Verschil is significant: vrouwen kregen minder vrijheid en/of mannen waarderen die vrijheid meer.

hij bracht me verantwoordelijkheid voor anderen bij

- 23,8% mee eens.

- mannen: 29,4%; vrouwen: 21,5%. Verschil is significant.

hij bracht veel tijd met me door

- 8,4% mee eens.

hij leerde me positief te zijn

- 12,1% mee eens.

hij gaf me zelfvertrouwen

- 18,1% mee eens.

hij bracht me plichtsbesef bij

- 28,1% mee eens.

- mannen: 32,5%; vrouwen: 26,2%. Significant; mannen waarderen dit vaker in hun vader dan vrouwen.

hij leerde me relativeren

- 9,7% mee eens.

hij verzorgde me goed

- 15,2% mee eens.

hij deed veel leuke dingen met me

- 17,2% mee eens.

hij stimuleerde me om het beste uit mezelf te halen

- 17,4% mee eens.

hij gaf me een gevoel van veiligheid

- 26,7% mee eens.

- mannen: 18,4%; vrouwen: 30,1%. Verschil is significant.

hij gaf me veel liefde

- 23,8% mee eens.

- mannen: 15,2%; vrouwen: 27,3%. Verschil is significant.

hij leerde me kritisch te denken

- 16,1% mee eens.

hij bracht me bij dat er meer is tussen hemel en aarde

- 6,3% mee eens.

- mannen: 9,2%; vrouwen: 5,1%. Verschil is significant.

hij maakte het gezellig

- 6,8% mee eens.

hij liet me merken dat hij blij was dat ik er was

- 14,7% mee eens.

- mannen: 10%; vrouwen: 16,6%. Verschil is significant.

hij stond altijd voor me klaar

- 32,1% mee eens.

hij bracht me gevoel voor humor bij

- 11% mee eens.

hij zette mij op de eerste plaats

- 2,8% mee eens.

- mannen: 1,3%; vrouwen: 3,5%. Verschil is significant.

hij stimuleerde mijn zelfstandigheid

- 16,7% mee eens.

- mannen: 23,4%; vrouwen: 13,9%. Verschil is significant.

niets; ik kan geen positieve punten noemen uit mijn eigen opvoeding

- 13,7% mee eens.

- mannen: 10,2%; vrouwen: 15,1%. Verschil is significant.

Conclusies:

- Afwezige vaders kwamen vroeger vaker voor dan afwezige moeders.

- 15,1% van de vrouwen en 10,2% van de mannen kunnen geen enkel positief punt noemen over de opvoeding die ze van hun eigen vader hebben genoten.

- Ook bij vaders worden liefde en het geven van een gevoel van veiligheid hoog gewaardeerd, maar vaders zijn volgens respondenten ook vooral degenen geweest die plichtsbesef en verantwoordelijkheidsgevoel bijbrachten. Toch blijkt ook hier dat 'er zijn' een belangrijke factor is die men waardeert in de opvoeding die men zelf heeft genoten.

- Vaders lijken door de respondenten vaker te worden geassocieerd met verantwoordelijkheid en ontwikkeling, en moeders met liefde en geborgenheid. In hoeverre zich dat doorvertaalt in de opvoeding die ze hun eigen kinderen geven, moet nader worden geanalyseerd.

11. Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

Ik knuffel dagelijks met mijn kind

- eens: 71,7%.

- Mannen: 59,3%, vrouwen: 76,8%. Verschil is significant.

- mannen vinden hun kind sneller te groot voor knuffelen dan vrouwen.

Ik probeer bewust mijn kind veel aan te halen/aan te raken

-eens: 60,3%. Mannen: 50,1%, vrouwen: 64,5%. Verschil is significant.

Ik geef mijn kind minstens een keer per dag een zoen

-eens: 78,5%. Mannen: 65,9%, vrouwen: 83,7%. Verschil is significant.

Mijn kind heeft veel behoefte aan knuffelen

- eens: 57,7%. Mannen: 47,8%, vrouwen: 61,8%. Verschil is significant.

Ik vind stoeien ook een vorm van knuffelen

-eens: 68,8%.

Ik knuffel de kinderen van mijn vrienden regelmatig
-eens: 16,4%. Mannen: 10,2%, vrouwen: 18,9%. Verschil is significant.

Ik zou mijn kind vaker willen aanhalen, maar door drukte komt het er vaak niet (genoeg) van
-eens: 14,4%. Mannen: 17,8%, vrouwen: 12,9%. Verschil is significant.

Conclusies:

- vrouwen knuffelen vaker met hun kind (en met dat van anderen) dan mannen.
- vrouwen geven ook vaker aan bewust om te gaan met aanraking.
- zowel mannen als vrouwen lijken voor een groot deel hun kind te knuffelen vanuit hun eigen behoefte daaraan; ze geven vaker aan te knuffelen dan dat ze aangeven dat het kind daar behoefte aan heeft.
- 14,4% van de ouders geeft aan vaker te willen aanhalen, maar dat niet te doen door drukte. Mannen hebben hiervan vaker last dan vrouwen.

12. Als u uzelf als opvoeder een cijfer tussen de 1 en 10 moet geven (waarbij 1 staat voor 'zeer slecht' en 10 voor 'uitstekend'), welk cijfer is dat dan?

mannen	vrouwen	totaal	cijfer
0,30%	0%	0%	1
0,30%	0,10%	0,20%	2
0,80%	0,20%	0,40%	3
0,30%	0,20%	0%	4
3,10%	2,10%	2,30%	5
13,10%	9,60%	10,70%	6
40,90%	42,20%	42%	7
35,40%	39%	37,80%	8
5,20%	5%	5,30%	9
0,50%	1,60%	1,3%	10

Conclusies:

- respondenten gaan over het algemeen niet gebukt onder onzekerheid over hun prestatie als opvoeder; ze geven zichzelf een ruime voldoende.
- mannen geven zichzelf gemiddeld een 7,2 als opvoeder; vrouwen een 7,4.
- In verhouding tot de wijze waarop vrouwen verder antwoord geven op vragen over hun kwaliteiten als opvoeder, lijkt de 7,4 aan de bescheiden kant.

13. Als u uw (ex-)partner als opvoeder een cijfer tussen de 1 en 10 moet geven (waarbij 1 staat voor 'zeer slecht' en 10 voor 'uitstekend'), welk cijfer is dat dan?

mannen	vrouwen	totaal	cijfer
1,30%	7,90%	5,90%	1
1,90%	1,30%	1,20%	2
1,60%	2,70%	2,30%	3
1,90%	4,30%	3,50%	4
2,20%	8,60%	6,60%	5
6,70%	15,20%	13,40%	6
27,70%	31,50%	30,50%	7
40,30%	23,40%	28,30%	8
13,70%	3,90%	6,70%	9
0,80%	0,90%	1,60%	10

Conclusies:

- mannen geven hun (ex) partner gemiddeld een 7,4 als opvoeder, vrouwen geven hun (ex) partner een 6,3. Vrouwen waarderen hun partner dus minder als opvoeder dan mannen dat doen.
- na een scheiding neemt de waardering (en het rapportcijfer) voor de ex-partner als opvoeder sterk af. Respondenten die alleen wonen met kinderen, geven hun ex gemiddeld een 4,6. Respondenten die inmiddels een nieuwe partner hebben en daarmee samenwonen, geven hun ex gemiddeld een 4,5.

14. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Ik vind opvoeden ingewikkeld

-eens: 53%. Mannen: 43,8%, vrouwen: 56,8%. Verschil is significant.

Ik lees regelmatig artikelen of boeken over opvoeden

-eens: 25%. Mannen: 17,3%, vrouwen: 28,2%. Verschil is significant.

Ik heb weleens professionele hulp gehad bij de opvoeding

-eens: 29,1%. Mannen: 19,9%, vrouwen: 32,9%. Verschil is significant.

Ik zou af en toe professionele hulp bij de opvoeding willen hebben

-eens: 23,8%. Mannen: 15,2%, vrouwen: 27,4%. Verschil is significant.

Een goede band met mijn kind hangt niet af van het aantal uren dat ik aan hem/haar besteed

-eens: 67,6%.

Ik vertrouw in de opvoeding vooral op mijn gevoel

-eens: 93,7%. Mannen: 90,8%, vrouwen: 94,9%. Verschil is significant.

Ik vind mezelf een betere vader/moeder omdat ik werk naast de opvoeding

-eens: 39,9%.

Ik vind mezelf een betere vader/moeder omdat ik niet werk en er dus fulltime voor de kinderen kan zijn

-eens: 47%.

Ik heb veel steun van familie bij de opvoeding

-eens: 33,4%.

Als ik meer tijd of rust zou hebben, zou ik een betere opvoeder kunnen zijn

-eens: 28,1%.

Ik heb veel steun van vrienden/vriendinnen bij de opvoeding

-eens: 20,1%.

Ik denk dat opvoeden vroeger eenvoudiger was

-eens: 34,6%.

Mijn geloof/mijn levensovertuiging helpt me bij de opvoeding

-eens: 19,7%.

Ik vind mezelf een natuurtalent als opvoeder

-eens: 15,8%.

De opvoeding is belangrijk, maar uiteindelijk worden kinderen vanzelf groot

-eens: 50,6%. Mannen: 59,6%, vrouwen: 46,8%. Verschil is significant.

Conclusies:

- Maar liefst 3 op de 10 ouders hebben weleens professionele hulp gehad bij de opvoeding. Opvallend is dat vrouwen dit veel vaker aangeven dan mannen. Hoe dit verschil moet worden verklaard, is nog onduidelijk.
- Bovendien geeft 1 op de 4 ouders aan weleens professionele hulp te willen bij de opvoeding. Vrouwen geven dit veel vaker aan dan mannen. Dat is opvallend, gezien de hoge waardering die vrouwen elders in het onderzoek laten zien voor hun eigen prestatie als opvoeder.
- Vrouwen vertrouwen in de opvoeding vaker op hun gevoel, maar ervaren tegelijkertijd vaker de opvoeding als ingewikkeld. Blijkbaar (gezien de resultaten bij andere vragen) is er een conflict tussen het opvoedinstinct en de (zelfopgelegde? maatschappelijk opgelegde?) norm voor goed opvoeden.
- Tweederde van de ouders denkt dat het aantal uren dat ze met hun kind doorbrengen, niet uitmaakt voor de band met het kind. Opvallend is dat diezelfde ouders elders aangeven dat ze in de opvoeding van hun eigen ouders juist de elementen die 'er zijn' vertegenwoordigen, hebben gewaardeerd.
- Eenderde van de ouders ervaart veel steun van familie bij de opvoeding. Ook hier zien we een clash tussen praktijk en opvatting: meer mensen ervaren steun van familie dan er mensen zijn die familie bewust een factor in de opvoeding willen laten zijn.
- Opvallend is dat 1 op de 5 ouders aangeeft dat hun levensovertuiging hen helpt bij de opvoeding (en dat ongeveer 10% het bijbrengen van een besef van een hogere macht waardeert in de opvoeding die ze van de ouders hebben gekregen), maar dat slechts ongeveer 3% het belangrijk vindt om dat over te dragen aan de kinderen.
- Ouders (en dan vooral vrouwen) geven weliswaar elders aan dat ze vertrouwen op hun instinct in de opvoeding, maar durven zichzelf ondanks dat niet te kwalificeren als 'natuurtalent' in de opvoeding.
- Mannen geven vaker dan vrouwen aan dat kinderen ondanks of dankzij de opvoeding vanzelf groot worden. Dat is opvallend, gezien het feit dat vrouwen zeggen meer op instinct te vertrouwen in de opvoeding.

15. Kunt u aangeven of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

Mijn kind heeft mijn leven verrijkt

- 94,4% van de respondenten is het hiermee eens.

Door mijn kind zie ik het leven positiever dan voorheen

- 65% van de respondenten is het hiermee eens.

Door mijn kind ben ik nooit meer helemaal zorgeloos

- 77,7% van de respondenten is het hiermee eens. Dat lijkt gezien de 65% die het leven positiever ziet dankzij hun kind opvallend.

-vrouwen hebben vaker (81,8%) last van het ontbreken van zorgeloosheid dan mannen (67,7%).

Meer aandacht voor mijn kind betekent automatisch minder aandacht voor mijn partner

- 40,6% van de respondenten is het hiermee eens, 43,4% oneens.

- vrouwen zijn het hiermee significant vaker eens (42,6%) dan mannen (35,8%). Van de mannen is 48,1% het oneens met de stelling, tegen 41,5% van de vrouwen.

Door mijn kind kan ik meer genieten van eenvoudige, dagelijkse dingen

- 82% van de respondenten is het hiermee eens.

- vrouwen zijn het hier significant vaker mee eens dan mannen.

Door mijn kind kom ik minder toe aan mezelf

- 54,3% van de respondenten is het hiermee eens.

- vooral vrouwen ervaren dat ze door de komst van kinderen minder aan zichzelf toe komen (57,2%), tegen 47,5% van de mannen.

- hbo- en wo-bachelor opgeleiden zijn het hiermee vaker eens dan andere opleidingsgroepen.

Onduidelijk is waardoor dat te verklaren is.

Ik moet vaak kiezen tussen mezelf ontwikkelen en mijn kind opvoeden

- 60,6% van de respondenten is het hiermee oneens; blijkbaar ziet een meerderheid het opvoeden van kinderen niet als een hinderpaal voor de eigen ontwikkeling.

Meer aandacht voor mijn kind betekent automatisch minder tijd voor mezelf

- 53,1% van de respondenten is het hiermee eens, 38% oneens.

- er is hier geen significant verschil tussen mannen en vrouwen, terwijl vrouwen wel aangaven 'minder aan zichzelf toe te komen'.

- Met deze stelling zijn hoger opgeleiden het vaker eens dan anderen; een bewijs dat hoger opgeleiden vooral een druk op hun tijd, en niet zozeer op hun persoonlijke ontwikkeling ervaren.

Door mijn kind heb ik me verder ontwikkeld als persoon

- 80,8% van de respondenten is het hiermee eens, 9,5% oneens.

Dankzij mijn kind ben ik een leuker mens

- 51,4% van de respondenten is het hiermee eens, 18,8% oneens en 27,7% heeft geen mening.

Als ik vooraf had geweten hoe zwaar het is om kinderen te hebben, had ik er niet voor gekozen

- 6,8% van de respondenten is het hiermee eens, 85,2% oneens: 1 op de 14 ouders had achteraf gezien dus niet aan het avontuur van kinderen willen beginnen.

- mannen zijn het significant vaker eens met de stelling dan vrouwen.

Conclusies:

- Hoewel de komst van een kind voor de grote meerderheid van de respondenten betekent dat ze nooit meer helemaal zorgeloos zijn, vindt tegelijk ook een meerderheid dat ze het leven positiever zien dankzij hun kind. Blijkbaar zit die positiviteit erin dat het leven meer waarde heeft gekregen. En alles wat waarde heeft, is pijnlijk om te (kunnen) verliezen.
- Voor vrouwen betekent de komst van een kind vaker dat de partner minder aandacht krijgt dan dat dit bij mannen het geval is.
- Mannen hebben minder last van 'minder aan zichzelf toekomen' dan vrouwen, maar geven ongeveer even vaak aan dat aandacht voor hun kind betekent dat ze minder tijd aan zichzelf kunnen besteden. Blijkbaar krijgen mannen hierdoor toch minder snel het gevoel dat ze niet aan zichzelf toekomen. Welke andere factoren hier een rol spelen, moet nog nader worden bekeken.

16. Wat kunt u leren van uw kind? (Maximaal 3 antwoorden mogelijk.)

leven in het moment

-eens: 27%.

relativeren

-eens: 13,6%. Mannen: 17,6%, vrouwen: 12%. Verschil is significant.

genieten

-eens: 45,2%.

onvoorwaardelijke liefde

-eens: 43%. Mannen: 28,9%, vrouwen: 48,8%. Verschil is significant.

spontaniteit

-eens: 30%. Mannen: 35,7%, vrouwen: 27,6%. Verschil is significant.

verwondering

-eens: 10,8%.

op nieuwe ideeën komen

-eens: 13,5%.

creativiteit

-eens: 18,1%.

nieuwsgierigheid

-eens: 14,5%. Mannen: 21,3%, vrouwen: 11,6%. Verschil is significant.

doorzettingsvermogen

-eens: 16,7%. Mannen: 11,3%, vrouwen: 18,9%. Verschil is significant.

zonder vooroordelen zijn

-eens: 14,1%.

jezelf zijn

-eens: 32%. Mannen: 23,6%, vrouwen: 35,4%. Verschil is significant.

ik leer niets van mijn kind

-eens: 1,5%. Mannen: 2,9%, vrouwen: 0,9%. Verschil is significant (!).

Conclusies:

-‘Genieten’ en ‘onvoorwaardelijke liefde’ zijn veruit de belangrijkste dingen die ouders kunnen leren van hun kind. Daarna volgen authenticiteit, spontaniteit, leven in het moment en creativiteit. Hieruit kunnen we concluderen dat kinderen vooral veel geluk en liefde brengen, en daarnaast ouders leren te ‘zijn’ en te ‘kijken’.

